

Bijbelstudie 2 Kronieken 24

Dia 1 Een onverdeeld hart? - Inleiding op 2 Kronieken 10-36

Deze hoofdstukken vertellen de geschiedenis van Juda in het tijdperk van het verdeelde koninkrijk. De rode draad is zegen of vloek, heil of oordeel, genade of straf van God. Afhankelijk van de hartsgesteldheid van de koningen van Juda, van hun gehoorzaamheid of ongehoorzaamheid aan de wet van God en van hun toewijzing en trouw aan Gods verbond. Van sommige koningen lezen we dat ze deden wat kwaad was in de ogen van de Heer, van anderen dat ze deden wat goed was in de ogen van de Heer. Maar er wordt ook een nuance aangebracht. Van sommige koningen wordt gezegd dat ze deden wat goed was in de ogen van de Heer, maar niet met een onverdeeld hart. Van anderen wordt gezegd dat hun hart volkomen was toegewijd. Vandaar de titel: een onverdeeld hart?

Daar bovenuit ontdekken we de lijn van Gods trouw aan het verbond met David, de belofte van een eeuwig koningschap. Het is deze belofte die het fundament vormt voor de hoop van de Kronist voor zijn lezers, de teruggekeerde ballingen. God zal de troon van David herstellen.

Een belangrijke rol daarbij spelen de profeten die namens God spreken om zijn volk op het goede pad te houden of daarop terug te brengen (2 Kron 36:15). Voor God is het nooit te laat om je te bekeren. Het gaat dan ook niet alleen over gehoorzaamheid of ongehoorzaamheid van de mens maar ook over bekering van slechte koningen en afval van goede koningen.

Dia 2 De geschiedenis als dynamisch proces.

Op de dia is van alle koningen van Juda (1 Kronieken 10-36) de lengte van regeerperiode weergegeven en de kwaliteit van hun koningschap. Bij goede koningen is de balk groen, bij slechte koningen rood. Bij koningen die goed beginnen en slecht eindigen of andersom verkleurt de balk gaande weg. Bij sommige koningen is de kleur oranje gebruikt of donkergroen om enige nuance aan te brengen. Niet alle koningen kunnen over dezelfde kam worden geschoren.

Uiteindelijk wordt de afloop van de geschiedenis niet bepaald door de gehoorzaamheid of ongehoorzaamheid van de mens maar door de trouw van God. God houdt zijn belofte. De troon van David zal worden hersteld.

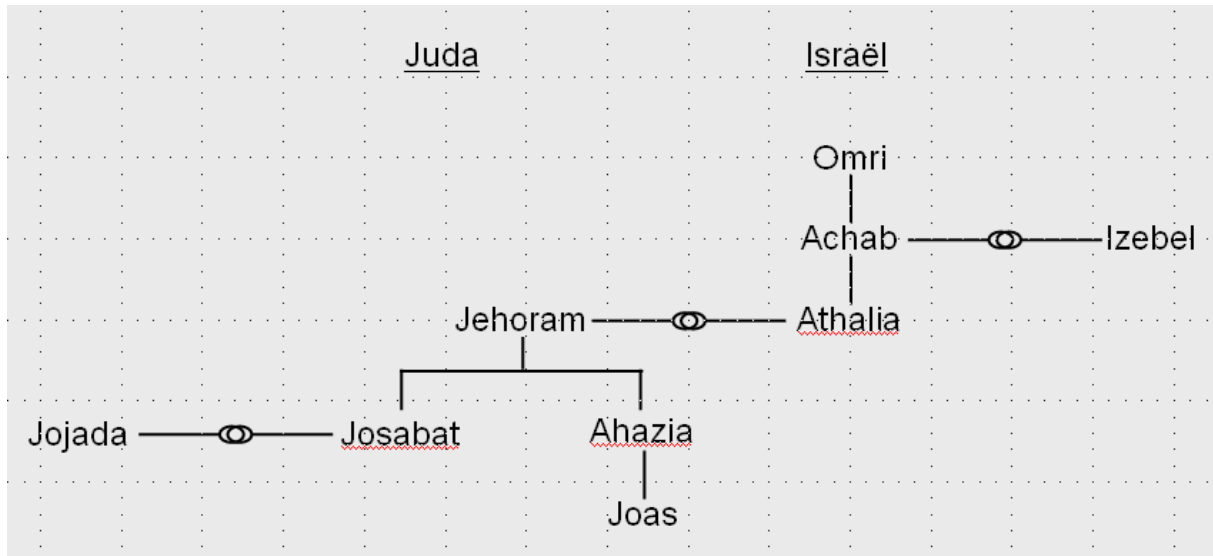
De boodschap van de Kronist voor zijn tijd is dan ook een boodschap van hoop omdat God een God van trouw is. Maar het is tegelijk een oproep om gehoorzaam te zijn aan Gods geboden en trouw te zijn aan zijn verbond. Een oproep tot bekering.

Wij lezen Kronieken in het licht van Christus en weten dat de belofte van Kronieken in Christus is vervuld. Hij is de grote Zoon van David. In Hem is het Koninkrijk van God gekomen. Tegelijk geldt ook voor ons de oproep tot gehoorzaamheid, trouw en bekering.

Dia 3 Over Joas zegt de verteller dat hij een koning is die deed wat goed was in de ogen van de Heer (2 Kron 24:2). Maar was zijn hart onverdeeld? Dat is de vraag. Joas is een koning met een bijzondere voorgeschiedenis, die op zevenjarige leeftijd koning werd. Op de afbeelding zijn kroning door de hogepriester Jojada.

Dia 4 Historische context

Geslachtsregister van Joas

Jehoram trouwde met Athalia, dochter van koning Achab van Israël de meest goddeloze koning die Israël heeft gehad. Zij had een slechte invloed op Jehoram (21:6).

Ook op haar zoon Ahazia had ze een verderfelijke invloed (22:3,4).

Na de dood van haar zoon Ahazia brengt ze alle troonopvolgers in de lijn van David om het leven (2 Kron 22:10-12). Het voortbestaan van het huis van David hangt hier aan een zijden draad. Daarmee ook de belofte van God van een eeuwig koningschap. Het doet ook denken aan de kindermoord van Betlehem waar Herodes probeert om de grote Zoon van David om het leven te brengen.

Josabat de zuster van Ahazia voorkwam dat Joas werd vermoord door Athalia. Zij was getrouwd met de hogepriester Jojada (24:11).

Zeven jaar regeerde een vrouw over Juda. En nog wel een dochter van de goddeloze koning Achab van Israël. Voor het eerst is er geen koning in de lijn van David. Dat kan zonder overdrijving als een grote geestelijke crises worden beschouwd.

Vervolgens pleegt de hogepriester Jojada een staatsgreep (hoofdstuk 24). Joas wordt tot koning gekroond (23:11, 20b).

Tegelijk is het een geestelijke omkeer. Het verbond met Jahweh wordt vernieuwd (23:16), de tempel van Baal, het bijbehorende altaar, de afgodsbeelden wordt afgebroken en de Baalpriesters gedood (23:17). De dienst in de tempel van de Here wordt hersteld (23:18,19). Jojada is een man Gods.

Dia 5 Structuur van 1 Kronieken 24

Vers	Omschrijving
1-3	Introductie van Joas
4-14	Herstel van het huis van de Here
15-16	Dood van Jojada
17-22	Afval van Joas
23-26	Strafgericht tegen Joas
27	Afsluiting

Detailanalyse

Vers 1-3 Introductie van Joas

Joas wordt geïntroduceerd op de wijze waarop alle koningen in 2 Kronieken 10-36 worden geïntroduceerd: leeftijd, regeerperiode, naam van de moeder, kwalificatie van de koning (deed wat of slecht was in de ogen van de Heer).

Bij Joas wordt daar nog aan toegevoegd dat hij deed wat goed was in de ogen van de Here al de dagen van de priester Jojada. Dat werpt al direct een bepaald licht op Joas. De schrijver geeft ons eigenlijk een waarschuwing mee, een leeswijzer. Bij alles wat verteld over Joas houden we die opmerking in gedachten. Wat is zijn innerlijke motivatie? Hoe moet je z'n daden daarom beoordelen?

Hij zorgt er voor dat Joas twee vrouwen krijgt om het bedreigde voortbestaan van de dynastie van David veilig te stellen. Daarmee is niet Joas de spil van het verhaal maar Jojada.

4-14 Herstel van het huis van de Here

In vers 5 krijgen de Levieten de opdracht geld bijeen te brengen van heel Israël terwijl het gaat over Juda. Dat laat zien dat de Kronist Juda beschouwd als legitieme voortzetting van voormalige 12 stammen rijk Israël. Zie ook het gebruik van Israël in vers 16. Dat is ook in het Nieuwe Testament zo. Daar wordt over Juda gesproken als over Israël. Theologisch is Juda de voortzetting van Israël.

Het plan voor het verzamelen van geld mislukt echter. Waarom maken de Levieten geen haast? (vers 6)? Pas in vers 7 wordt de werkelijke reden van het herstel genoemd. Mogelijk hadden de levieten gezien het recente verleden niet veel vertrouwen in de bemoeienis van het koningshuis met de tempel.

Vanaf vers 8 wordt de methode van geld inzamelen veranderd. Dat had wel succes. Vers 10: het volk en de leiders verheugden zich, Er wordt in overvloed verzameld.

Wat wordt er met het geld gedaan:

- tempel wordt vernieuwd en hersteld (v 12b) in de oorspronkelijke staat (vers 13)
- voorwerpen voor gebruik in de tempel (vers 14). Die waren geroofd door Athalia voor de Baaltempel (vers 7)
- de offers werden hersteld (vers 14b). Opvallend is dat ook hier wordt gezegd dat dit gebeurde zolang Jojada leefde

Dit kan worden gezien als een afronding van de geestelijke omwenteling die door Jojada in het vorige hoofdstuk in gang was gezet.

15-16 Dood van Jojada

Opmerkelijke zaken bij de dood van Jojada:

- Oud en verzadigd van dagen; Deze uitdrukking wordt alleen gebruikt voor aartsvaders, voor Jozua voor Job en voor David. Alleen voor de hele groten in de Bijbel. Laat iets zien van de positie van Jojada.
- Datzelfde geldt voor zijn leeftijd. Alleen eminente geloofshelden bereiken die leeftijd (Abram, Sara, Mozes, Josef, Jozua).
- Jojada is ook de enige niet-koning in heel Kronieken waarvan de begrafenis wordt genoemd. Hij wordt zelfs bij de koningen in de stad van David begraven. Dat wordt alleen van de koningen gezegd en Joas (en andere slechte koningen) wordt wel in de stad van David begraven maar niet bij de graven van de koningen (24:25).

Dit alles geeft aan dat Jojada een hele bijzonder positie inneemt, een bijzondere man van God.

17-22 Afval van Joas

Vers 17 vorsten van Juda *buigen* voor de koning. Het woord *buigen* wordt in Kronieken alleen gebruikt voor buigen voor JHWH of voor de vreemde goden. Joas laat zich op het paard tillen, laat zich te veel eer aanleunen, wordt onkritisch en laat zijn oren hangen naar de leiders van Juda. Blijkbaar hadden die zitten wachten op de dood van Jojada. Blijkbaar was dit nog steeds de invloed van Athalia en de dynastie van Achab de koning van Israël.

Het eerste wat er gebeurt (vers 18) is dat ze het huis van JHWH verlaten. Het werkwoord *verlaten* speelt een belangrijke rol in dit hoofdstuk, zie vers 18, 20, 24, 25 (in het Hebreeuws allemaal hetzelfde werkwoord *verlaten*).

De tempel waar Jojada en Joas zo hun best voor hebben gedaan wordt letterlijk en figuurlijk de rug toegekeerd. Ze gaan de afgoden dienen. Gewijde palen wijst op het dienen van de godin Asjera. De oudste Moedergodin van Kanaän.

Ze laten schuld op zich en grote toorn. Duidt altijd op de toorn van God. Die roepen ze over zich af. Kenmerkend voor Gods reactie: Profeten sturen met de oproep tot bekering. Jojada als godsmann is weggefallen. Joas heeft onvoldoende ruggengraat en laat zich inpakken door de vorsten van Juda. Daarom stuurt God profeten. Maar ze luisteren niet.

Zacharia is één van de profeten die God stuurt, de Geest van God bekleedde hem. Opvallend is dat Zacharia zich niet tot de koning maar tot het volk richt.

Zacharia is een profeet wiens naam niet voorkomt in de bronnen die de Kronist gebruikt. Er komen in totaal 10 profeten voor in Kronieken die nergens anders in de Bijbel voorkomen. In totaal zijn er 14 profetische passages in Kronieken die geen parallel hebben. Anders dan in zijn bronmateriaal (1 en 2 Koningen) besteedt de Kronist amper aandacht aan profeten als Elia en Elisa. Profeten worden ook zoals in andere boeken niet in verband gebracht met extase of wonderen. Ook hierin is het boek Kronieken uniek.

De reactie is het doden van de profeet (vers 21,22). Hij is nota bene de zoon van Jojada. Zie 2 Kron 36:14-16;

Naar de moord op Zacharia wordt verwezen in Lucas 11:49-51. Daar gaat het om de eerste en de laatste moord in het Oude Testament. Laat zien dat in het Oude Testament dat Jezus ken Kronieken het laatste boek was. De moord op Zacharia staat in een lange rij. In Lucas 13:34 zegt Jezus: Jeruzalem, Jeruzalem, dat de **profeten doodt** en hen **stenigt** die tot haar gezonden zijn!

Joas *herinnert* zich niet het gunstbewijs van Jojada (v 22). Hier wordt het woord *gedenken* gebruikt. Zacharia betekent JHWH gedenkt. God gedenkt aan zijn volk maar zijn volk, in de persoon van Joas, gedenkt niet aan de weldaden van de Heer. Het woord gedenken hangt in het Oude Testament nauw samen met trouw zijn aan het verbond, zowel door God (God gedacht Noach, Abraham, Israël) als door het volk. Gedenken is een opdracht: gedenk de sabbat, de uittocht, de schepping, doe dit tot mijn gedachtenis.

23-26 Strafgericht tegen Joas

- Het leger van Syrië. Vers 24 laat duidelijk Gods hand zien in deze straf.
- De dienaren tegen Joas (vers 25). Zonen van Jojada is waarschijnlijk een overschrijffout, de LXX heeft zoon. Die dienaren zijn van buitenlandse afkomst (vers 26). Buitenlanders worden ingezet om de straf te voltrekken.
- Niet bij de koningen begraven. Zie ook (Jehoram 21:20; Achaz 28:27). Van sommige koningen wordt expliciet gezegd dat ze bij de graven van de koningen worden begraven (Josafat 21:1; Hizkia 32:33; Josia 35:24). Hoe je begraven wordt zegt dus iets over hoe je geleefd hebt. Zie ook Jojada.

Heilshistorische context

Joas staat in de lange rij van mensen die zich laten verleiden om op de troon te worden gehesen, de Here te verlaten, andere goden te gaan dienen, de profeten te doden die God stuurt. Want dat is niet gestopt bij Zacharia. Zelfs de Zoon van God hebben ze gedood, de twee getuigen in Openbaring worden gedood.

God stuurt in zijn genade steeds opnieuw profeten. In het laatste der dagen heeft hij door zijn Zoon gesproken. God is genadig maar er is ook een moment waarop de maat vol is en er geen genezing meer mogelijk is (2 Kron 36:16).